

Библиотеките –
постижения и резултати,
ползи и възвръщаемост
на инвестициите

Кръгла маса
13 май 2022 г., София

Показатели и индикатори
за измерване
на резултатност
в регионалната библиотека

Надежда Груева

Национална библиотечна седмица

Инвестираме в библиотеките – инвестираме в бъдещето ни

9 – 13 май 2022 г.

Резултати от библиотечната дейност

Отчитането на резултатите е важно за:

- Формирането и прилагането на политики.
- Планирането и бюджетиране на предоставянето на услуги.
- Създаването на стандарти за обслужване.
- Ефективното използване на ресурсите.
- Контрол и влияние върху вземането на решения.
- Идентифициране на промените във времето.
- Сравнителни анализи между институциите и организациите и вътре между техните структури.
- Други.

Справочник от показатели и индикатори за измерване на резултатност в регионалната библиотека

Предпоставки за създаването

От направения сравнителен анализ на данните за Регионална библиотека „Захарий Княжески“ по показателите и индикаторите, залегнали в Стандарта за библиотечно-информационно обслужване, на данните от вписаните обстоятелства в Регистъра на обществените библиотеки и на данните в статистическите отчети, в обобщен вид изводите са следните:

- Събират се показатели и индикатори, но има разминаване в терминологичното им определение, количеството им и контрола за тяхното представяне.
- Показателите по отношение на минимума ресурси, с които трябва да разполага регионалната библиотека за нормалното си функциониране, са много под заложените нива в Стандарта.
- Държавната политика за развитието и функционирането на библиотеките е необходимо да бъде устойчива и последователна, за да се изпълняват заложените показатели в Стандарта за библиотечно-информационно обслужване и да се унифицира практиката по събиране и отчитане на статистически данни, съобразена с международните стандарти.
- Важно е регулярно наблюдение на избран набор от индикатори, с помощта на които да се следи до каква степен са постигнати поставените цели и чрез който може да се определи до каква степен библиотеката отговаря адекватно на потребителските нужди.

Справочник от показатели и индикатори за измерване на резултатност в регионалната библиотека

Съдържание

1. Цели на Справочника
2. Подходи при представяне на резултатите от дейността на библиотеката и нейната ефективност
3. Балансирана карта за оценяване на резултатите
4. Методи и подходи при измерване на библиотечната дейност
5. Модели за ефективното отчитане и оценка на резултатите от дейността на регионална библиотека

Справочник от показатели и индикатори за измерване на резултатност в регионалната библиотека

Цели

- Да улесни лесната разпознаваемост на показателите и индикаторите, бързото ориентиране в многообразието им и прилагането им в практиката на всяка една регионална библиотека.
- Да моделира ефективното отчитане и оценка на резултатите от библиотечната дейност на регионалната библиотека на основата на залегналите постановки в българските и международните нормативни актове, препоръки и стандарти.
- Да се помогне за измерването и оценяването на ефективността на библиотечната дейност на регионалната библиотека и нейното представяне по най-добрия начин в обществото.

Методи и подходи при представянето на резултатите от дейността на библиотеката и нейната ефективност.

Модели за ефективно отчитане и оценка

- Основните моменти, на които трябва да се обърне внимание при представянето на резултатите от библиотечната дейност, са свързани с:
 - Насоченост към потребителите.
 - Адекватност на постигнатите резултати с поставените цели.
 - Избор на подходящи инструменти за измерване.
 - Разнообразие на индикаторите.
- Справочникът предлага:
 - Анализ на количествени и качествени методи за измерване на резултатите от библиотечната дейност и как се обуславя техния избор, на библиотечната статистика и системния анализ.
 - Предложени са няколко модела за ефективното отчитане и оценка на резултатите от дейността на регионалната библиотека.

Балансирана карта за оценяване на резултатите

- Включените показатели са на основата на БДС ISO 2789:2015 Информация и документация. Международна библиотечна статистика и индикатори на основата на БДС ISO 11620:2013 и БДС ISO 11620:2015. Информация и документация. Индикатори за резултатност в библиотеките и Стандарта за библиотечно-информационно обслужване.
- В Справочника са включени такива, които са важни при оценката на ефективността на дейността на регионалната библиотека:
 - *ТАБЛИЦА № 1. Показатели и индикатори за резултатност в регионалната библиотека (цел, произход, съответствие)*
 - *ТАБЛИЦА № 2. Показатели и индикатори за резултатност в регионалната библиотека (определение, методи и тълкувание, документиране)*
 - Обхват на индикаторите за резултатност по линии: Ресурси, достъп, инфраструктура – 7 индикатора; Ползване – 13 индикатора; Ефикасност – 7 индикатора; Потенциал и развитие – 4 индикатора.

Какво ни дава Справочникът?

- Възможност за осигуряване на повече данни, които предоставят надеждна, точна, разбираема и лесна за използване информация, относно количеството и качеството на ресурсите и услугите в регионалната библиотека.
 - Ползи за всеки библиотечен ръководител като избере онези показатели и индикатори, които съответстват на поставените цели на библиотеката и на базата на получените резултати да работи за постигане на желания баланс между задоволяване потребностите на ползвателите и ефикасно и ефективно управление на библиотеката.
- Оценката на ефективността на библиотечната дейност ще помогне на ръководството на библиотеката да оптимизира своята дейност, като използва силните си страни за подобряване на предоставяните услуги и за предлагане на нови, да открие грешки, които своевременно да коригира, а за финансиращите организации и за гражданите тя да стане „видима” и значима.

Благодаря за вниманието!

Надежда Груева
член на УС на ББИА
директор на РБ „Захарий Княжески” – Стара Загора
имейл: ngrueva@gmail.com

